

GYÜMÖLCSKERTÉSZ.

A KÖZSÉGI FAISKOLÁK HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden hónap 10-én és 25-én.

KIADJA A MAGYAR KIR. FÖLDMÍVELÉSÜGYI MINISTER.

Szerkeszti: rudinai MOLNÁR ISTVÁN,

kir. tanácsos, orsz. gyümölcsészeti és fatenyésztési minisiteri biztos.

Előfizetési ára egész évre egy községnek, mint magánosoknak két korona, mely a lap kiadóhivatalának: Athenaeum r. társulatnak Budapest, VII., Kerepesi-út 54. sz. egyszerre küldendő be.
Szerkesztőség: Budapest, I. kerület, Ménési-ut 45. szám.

A m. kir. Belügyminisiterium 1891. évi 33,881. számú rendelete szerint e közlönyre minden község előfizetni tartozik. — A Vallás- és közoktatás-ügyi m. kir. Minisiterium 20,899/1891. szám alatt az összes felekezeti hatóságoknak ajánlotta.

Tartalom. *Hivatalos rész:* Külföldi konzulátusaink jelentései a külföldi gyümölcstermesztési és forgalmi viszonyokról. — *Nem hivatalos rész:* Belépési fölhívás és kérelem a kertészekhez és a kertészkedő közönséghez. — Zilahi korai őszibarack. (Képpel.) — A liégei nemzetközi kertészeti kongresszus. — Meg kell-e ültetéskor nyesni a gyümölcsfák koronáit? — A gyümölcsfák rákbetegségei. — Korai spenót. — Gyümölcskészletek és keresletek. — *Közhasznú kérdések és feleletek.* — *Vegyes közlemények.* — *Szerkesztői üzenetek.* — *Hirdetések.* — *Üzleti közös tárca.* — *Betöltendő állások és ajánlközások.*

HIVATALOS RÉSZ.

Külföldi konzulátusaink jelentései a külföldi gyümölcstermesztési és forgalmi viszonyokról.

A *brémai konzul* jelenti: A virágzás rendkívül dus volt; az éjjeli fagyok és kártékony rovarok tömeges fellépése következtében azonban a termés nem felel meg a hozzáfűzött várakozásnak. A gyakori záporok és jégesők — főleg Hannover környékén — szintén sok kárt okoztak a gyümölcsösökben.

Almából és körtéből gyenge közepes vagy még ennél is csekélyebb, ellenben szilvából és reineclaudeból — hacsak az ezutáni időjárás meg nem semmisíti — gazdag termés ígérkezik. Cseresnye bőven termett.

Előreláthatólag nagyobb behozatalra lesz szükség s erre vonatkozó ajánlatok a *Gyümölcskereskedelmi Társasághoz* Brémába intézhetők.

A *berladi konzul* (Romániából) jelenti: A múlt évvel ellenkezőleg az idei gyümölcstermés jónak ígérkezik, bár a környéken csak kevésbé értékes gyümölcsök teremnek, amelyek nem is tartósak s a jobb minőségűekből a szükségletet Románia más vidékéről szerzik be.

A cseresnye sok fajtában és nagy mennyiségben került piacra igen alacsony áron. Legnagyobb mennyiségben volt a közönséges vörös és sárga és a finomabb piros, amit itt *Goldane* néven ismernek; azonkívül az aprószemű fekete és fehér cseresnye. Ez utóbbi kettő keserű és kizárólag csak cukrázások használgák.

A közönséges vörös vagy sárga à 5 bani (centim), finom *Goldane* à 25—30 bani, fehér vagy fekete keserű à 7—8 bani áron kelt el kilónként.

A meggy hasonlóképpen olcsó volt és sok, de csak kis részben volt ennivaló; legtöbb volt a közönségesebb fajtából, amelyet befőzési és cukrázati célokra használtak fel. Itt ugyanis a meggyet cukorporral összekeverve nagy üvegekben a napra teszik, ahol az elforr s egy édeses, csipős pálinkaszerű szeszes folyadék alakul át, amely étvágygerjesztő kellemes ital s e vidéken *vischinadl* (meggymust) néven ismeretes. A meggy kilójának ára 5—10 bani (centim) volt.

Kajszibarack szintén sok és olcsó volt, kilója 15 bani. Ezen gyümölcs szintén befőzésre szolgál, mert Romániában egyetlen házban sem hiányozhatik az édesség (dulcsásza), amelyből a vendéget apró kanallal szokás megkínálni.

Szilva és dió még nem érik; az első, amint megérett, azonnal eladatik, aszalásra vagy pálinkafőzőknek.

Alma és körte szintén sok lesz, de ugyancsak kevésbé értékes fajtákban; ezek kilónként 5—10 baniért adatnak el.

A *harburgi (Elbe) konzul* ezeket jelenti: A termés nem oly jói üt ki, mint előbb mutatkozott. Sok fa, amely májusban dusan virágzott, igen csekély termést hozott; mások pedig teljesen meddők maradtak. Az első évi rendkívül bő termések megerőltették a fákat. A bogyósak termése minimális volt, a csont-héjasok közepes termést adnak. A körte közepes, az

alma csekély termést ígér. Valószínűleg a hosszú szárazság folytán, az almailonca, paizs- és vértetű szokatlan nagy mennyiségben lépett fel.

A *kieli konzul* jelentése szerint a gyümölcstermés-kilátások nagyon kedvezőtlenek; csonthéjas gyümölcsük közepén felüli, alma és körte közepén aluli termést ígérnek.

A *drezdai konzul* jelentése szerint alma közepén aluli, körte közepes, szilva jó közepes, cseresnye jó, kajszii- és őszibarack közepes termést ígérnek. Ribizke és köszméte jó termést adott, szőlő és dió idáig még jól állanak.

A *szulinai konzul* jelenti: A kerületben a gyümölcstermesztés igen kezdetleges fokon áll s csak a legközönségesebb gyümölcsöket termesztik, sőt azokat is csekély mennyiségben; erre mutat az is, hogy a rendkívül dus virágzás után is csak 3000 métermázsára becsülik a termést.

A szőlő igen jól áll s ha elég esőt kap a fejlődésére, úgy 1,000.000 kiló termésre van kilátás. A kajszibarack már megérett s ha Chilia-Veche a szokottnál többet nem hoz piacra, úgy 100 kilónként 60—70—100 frankos áron fog az elkelni.

Az őszibarack még nem érik; ebből, ha kilátásaink nem csalnak, 120.000 kg. kerül eladásra. Egyesek már is kötéseket csinálnak 25—35 frankos ár mellett 100 kg.-ként.

Alma és körte mintegy 25—30.000 kilónyi termésre nyújt kilátást és 100 kilónként 20—30 frankos áron biztosan el fog kelni.

A *turn-szeverini konzul* a következőket jelenti: Kilátásaink a múlt évinél sokkal rosszabbak. A virágzás ideje alatt beállt tartós esőzés és hideg szelek a kajszibarackban, meggyben és almában sok kárt okoztak. A termés ezen gyümölcsnemekben a múlt évinek 80%-ára becsültetik. Az alma nagyon férges; előreláthatólag az idén is Dél-Magyarországból és a finomabb fajtákból Tirolból fogja magát Románia ellátni.

Cseresnyéből — különösen a magasabban fekvő vidékeken — igen jó termés volt. Dió a hegyek között fekvő *Gorj* környékén oly bő termést ígér, hogy a magyarországi rendes bevittet fedezni fogja. Szilvából szintén igen jó kilátások vannak; ennek aszalásában a lakosság már teljesen jártas s a boszniai árut ki fogja szorítani az országból. Szőlő igen gazdag termést ígér és szépen fejlődik, de egyes helyeken — ahol nem permeteztek kellőképpen — a peronospora (mana) erősen kezd jelentkezni.

A *plojesti konzul* jelenti: Almában, körtében és szilvában jó termés mutatkozik, amit egy jó eső még kedvezőbbé tehet. A szőlőben idáig még semmi

hiba sincs és ha a most uralkodó szárazság sokáig nem tart, úgy gazdag termésnek nézünk elébe.

A *nischi konzulátus* kerületében a gyümölcstermesztés jelentéktelen s a dión kívül más gyümölcs ott nagyobb mennyiségben nem fordul elő.

A szőlőmivelés még mindig csak a fejlődés stádiumában van s termése a helyi szükségletet sem fedezi, úgy hogy Törökországból évente nagymennyiségű szőlőt szállítanak oda.

Az idei termés úgy gyümölcsben, mint szőlőben általában jó, különösen a szilva áll jól; de a szárazság már is sok kárt tett benne és féltő, hogy ha rövidesen bőséges esőt nem kap, úgy a termés kilátások meg fognak csappanni s csak gyöngé középre szállanak alá.

A *galatzi konzul* jelentése szerint az időjárás úgy a virágzás, mint a fejlődés ideje alatt igen kedvező volt a gyümölcsfákra és a termés jónak ígérkezik. Az eddig piacra került gyümölcs szép és a nagy készlet folytán alacsony áron kelt el. Szőlőtermés úgy minőség, mint mennyiség tekintetében kielégítőnek ígérkezik.

A *berlini főkonzul* jelenti: Németország gyümölcstermése az idén előreláthatólag jóval gyöngébb lesz a múlt évinél. A fák ugyan mindenütt dusan virágoztak, de mivel a múlt évi rendkívül bő termés a fákat meggyöngítette, a virágok legnagyobb része meddő maradt. Azonkívül a levéltetvek, almamoly és különböző más rovarok pusztításai nagyon leszállították a termés kilátásokat, amihez még egyes vidékeken az éjjeli fagyok és jégverések is járultak. Mindezek folytán a termés — különösen almában — rendkívül csekély lesz s a helyi fogyasztás fedezésére nagymennyiségű behozatalra lesz szükség.

Körtéből és szilvából közepesnél valamivel jobb termés mutatkozik, de azért azokból is nagyobb behozatalra lesz szükség a múlt évinél. Köszméte, ribizke és málna jó termést adott. Kajszii- és őszibarack azonban nagyon csekély termést. Cseresnyéből oly bő termés volt, hogy a legszebbnek fontját 5—10 fillérért lehetett venni. Ellenben meggyből oly rossz volt a termés, hogy a rendkívül magas árak miatt nem is volt kelendőse. Általában Németország gyümölcsszükséglete a múlt évinek 4—5-szörösére fog rugni s ennek megfelelően az árak is magasabbak lesznek.

Sok a panasz az érdekeltek részéről, hogy Magyarországból és Ausztriából a szállítás nagyon sok időt vesz igénybe és emiatt az áru tetszetőségéből sokat veszít. Az osztrák és magyar vonalakon kevesebb a késedelem, mint a németországiakon és nem ritkaság, hogy például a Galiciából jövő szállítmány a német vonalakon három-négyszer annyi ideig jön.

mint a hazaiakon, bár Berlin sokkal közelebb esik a határhoz, mint az illető küldemény feladási helye.

Panaszt is emeltek már emiatt az illetékes porosz hatóságoknál, ahol biztató ígéretet kaptak a visszásság gyors megszüntetésére, mindazonáltal a szállítás még ma sem gyorsabb, sőt lehetőleg hosszadalmasabb, mint azelőtt, bár a forgalom sokkal kisebb, mint az előző években.

Mindaddig, míg ezen a bajon segítve nem lesz, a gyümölcskereskedelem fejlődésére számítani nem lehet, mert a mostani szállítási viszonyok mellett nem mernek a kereskedők kockáztatni.

A csomagolás is sok kívánni valót hagy hátra és e téren is javításra van szükség, mert sok kocsi tartalma teljesen megromlik a hanyag és helytelen csomagolás következtében. Az osztályozásra is nagyobb gondot kellene fordítani, mely esetben az exportőr nem lenne kénytelen aukción adni tul áruján, hanem nyugodtan várhatná be az árak emelkedését, ha áruja gondosan osztályozott, mert tudja, hogy az nem veszít értékéből.

(K—y.)

NEM HIVATALOS RÉSZ.

Belépési fölhívás és kérelem a kertészekhez és kertészkedő közönséghez.

Az Országos Magyar Kertészeti Egyesület fennállásának huszadik évét az idén töltvén be, egy pillantást vetett a múltba és a jövőbe. Ez ama meggyőződésre juttatta az egyesület elnökségét és választmányát, hogy azt a működési kört, amelyet eddigelé betöltött, szélesebb alapokra kell fektetnie, a működésnek nagyobb tért kell biztosítania. Megváltozván a viszonyok, változnak a követelmények is. A nemzeti törekvések minden téren hatalmasan előnyomulnak és ezek között a kertészet is megköveteli a maga munkakörét. Sokat tettünk és haladtunk husz év alatt, de mindez csak alapja, föltétele a további fejlődésnek, egyik alapköve a nagy épületnek, amelyet a hazai kertészet számára emelni akarunk.

Hívó szavunkat emeljük fel a nemzet kertészeihez, kertészkedő, kertet és virágot kedvelő közönségéhez: Csatlakozásra és együttes munkára hívjuk föl! A közös, az erős, a kemény és — reméljük — eredményes munkára!

Hazánk kertészete s annak bármely ága is, fontos nemzetgazdasági tényező! Ezt a tényezőt kell minden tekintetben az azt megillető munkával támogatnunk.

Ehhez a munkához hívjuk és kérjük föl az összes érdekelteket, tehát úgy a férfiakat, mint a hölgyeket, mert ebből a munkából minden érdekelt félnek ki kell vennie a maga részét. A hazai kertészetnek nemzeti ügye, nemzeti kérdése ez. Mi, az eddigi munkakörön változtatva, módosítani kívánjuk alapszabályainkat,

amelyekkel a munkásságnak tágabb mezejére nyitunk tért. Szakosztályokat létesítünk, amelyekben minden egyes tag számára a maga tehetségének, a maga működési körének, a maga munkásságának megfelelő helyet és tért biztosítunk és amelyekben mindenki a szakmáját illető bármely kérdésben indítványozó és tárgyaló joggal bír — tehát minden egyes tag a hazai kertészet érdekében szakképzettségének, hivatásának, ambíciójának megfelelően élénkebb, hatásosabb tevékenységet fejthet ki.

De nemcsak munkára hívjuk fel, hanem előnyöket is biztosítunk, olyan előnyöket, amelyeket csak az egyesülés nyújthat az egyeseknek.

Ime, ide iktatjuk röviden új programunkat, az új irányelveket, amelyek szerint a jövőben működni kívánunk.

Alapszabályainkat megfelelően változtatván, a következő szakosztályokat kívánjuk életbeléptetni:

- I. Disz- és kereskedelmi kertészeti szakosztály.
- II. Gyümölcsészeti szakosztály.
- III. Konyhakertészeti szakosztály.
- IV. Tájkerészeti szakosztály.
- V. Virágkereskedelmi és virágkötészeti szakosztály.
- VI. Magtermesztési és magkereskedelmi szakosztály.
- VII. Kertésztársadalmi szakosztály.
- VIII. Irodalmi szakosztály.

Ezekben a szakosztályokban biztosítjuk mindenkinek a megfelelő munkásságot, mert minden tag bármely szakosztályban vagy pedig több szakosztályban is közreműködhet, tehát egy vagy több szakosztálynak tagja lehet.

A szakosztályoknak saját elnökük, alelnökük és előadójuk lesz, akiket maguk választanak a saját kebelükből. Minden szakosztály havonként — kivéve a nyári szüneteket — legalább egyszer ülést tart. Ezek az ülések a kertészeket és kertészkedőket érdeklő oly szakkérdések tárgyalatnak és készítettnek elő, amelyeket vagy a tagok terjesztenek elő az ülés folyamán, vagy a választmány utasított előkészítés és tárgyalás végett hozzájuk.

A szakosztályok hozott határozataikat, megállapodásaikat és indítványait a választmány elé terjesztik hozzájárulás, elintézés és végrehajtás végett. A szakosztályokban kiki úgy a határozathozatalban, valamint a tárgyalásban személyesen működik közre. Itt jelezzük röviden a szakosztályok működési körét is, amelyet különben minden szakosztály a maga kebelében a megalakulás alkalmával az ügyrenddel kapcsolatban maga állapít meg.

Fontos és minden tekintetben életbevágó a kertészek adózási ügye, ezért az adóügyek kedvezményes ellátása, p. o. a III. fokú kereseti adónak megszüntetése, az adóügyek reklamációja, ebbeli felvilágosítások, a vámügyek, a szállítási ügyek és kedvezmények, az értékesítési ügyek, mint az árucsarnokok és szabadpiac kérdése, piaci árak szabályozása, továbbá bevásárlási kedvezmények (mag, eszközök és kertészeti kellékeknél stb.), a kertész-segély- és nyugdíj-ügy, a kertészek költözködési idejének szabályozása és jogügyek utbaigazítása, a tanuló-, segédugy és

segédi képesítés, a kertész-cim használata, beküldött termények elbírálása, kiállítása, esetleges díjazása, illetve oklevélen való minősítése, új fajták, változatok elbírálása és minősítése; bemutatott gépek, eszközök ismertetése és minősítése; kísérleti magvak, növények, oltóvesszők, dugványok kiosztása és közvetítése; kiállítások, kirándulások, tanulmányi utak rendezése (esetleges vasuti díjkedvezményvel); mindennemű szakkérdések díjtalan megválaszolása; versenyek rendezése, — ezek azok a kérdések, amelyek első sorban a szakosztályi élet főbb mozzanatait képezhetik.

De mi tovább is megyünk. Az egyesület hivatalos lapját, amely most csak havonta *egyszer* jelenik meg, kéthetenként fogjuk megjelentetni, de amint a körülmények engedni fogják, azonnal hetilappá alakítjuk át, hogy így állandó összeköttetésben legyünk minden helybeli és vidéki taggal. A szakosztályok minden munkája a szakközlönyben is ismertetve lenne s így hű tükre lesz a szakosztályok működésének.

A »Kertészeti Lapok«-ban ingyenes hirdetési rovatot nyújtunk a helyközvetítésnek és szakhirdetéseknél a tagoknak 30 százaléknyi kedvezményt biztosítunk.

De még ezzel sem elégszünk meg, hanem hogy az egyesületi életet mindenkire nézve megkönnyítsük, az egyesület vezetősége *kötelező ígéretet tesz*, hogy ha a tagok létszáma az ezret eléri, azonnal rendkívüli közgyűlést hív össze a tagdíj kedvezményes leszállítása tárgyában s a tagdíjnak mérséklését fogja a közgyűlésnek ajánlani.

Itt ez alkalommal megjegyezzük, hogy a szakosztályokban semmiféle különdíjat fizetni nem kell.

Ezekben főbb vonásokkal vázoltuk új programunkat. A munkaterv meg van állapítva, de ez a munkaterv nem végleges, ehhez még mindenki hozzájárulhat a maga munkásságával, tettejével, tudásával és azzal az ügybuzgósággal, amelylyel szakmája, kedvelt tárgya: a kertészet iránt viseltetik; mi megadjuk mindenkinek a munkára való teret.

Tesszük ezt azzal a bizalommal, azzal a feltevessel, hogy mindenki, aki a kertészet iránt érdeklődik, bennünket támogatni fog s amidőn bennünket támogat, a hazai kertészet ügyét szolgálja!

Bennünk megvan az akarat, megvan a törekvés, hogy a hazai kertészet ügyén lendítsünk, úgy, hogy az mindenkinek hasznára legyen; de ezt hathatósan csak akkor tehetjük, ha bennünket is támogatnak.

Az egyes erők összesítésében rejlik pedig a legnagyobb támasz.

Ezért fölhívunk és fölkérünk minden érdeklődőt: lépjen be egyesületünkbe. Eddigi tagjainkhoz pedig, akik husz éven át küzdelmünkben, munkánkban osztályrészesek voltak, azt a kérést intézzük: méltóztassanak a kertészet érdekében kifejtendő hazafias törekvésünket oly módon is előmozdítani, hogy célunkat ismerőseik körében ismertette, azokat törekvéseink fontosságáról és szükségességéről meggyőzni és közülök legalább egyet tagnak megszerezni igyekezzenek.

Egyesületünk a kertészet összes ágait óhajtja fejleszteni, tanácsadója kíván lenni mindazoknak, akik

a kertészettel akár nagyban foglalkoznak, akár csak néhány növény ápolásában lelik örömeiket; — lapunk — a »Kertészeti Lapok« hű tolmácsa, kifejezetten független harcosa kíván lenni a hazai kertészetnek, de ez csak akkor lehet, ha mindenki teljes odaadással hozzájárul a munkához.

Ha minden egyes tag csak egy tagot szerez is az egyesületnek, azonnal abban a helyzetben leszünk, hogy ígéretünket úgy a tagsági díj, valamint szaklapunk tekintetében beválthassuk. Hiszszük és reméljük, hogy e fölhívásunk nem kiáltó szó a pusztába, hanem mindenkinél, aki a kertészetnek őszinte híve és barátja, igaz visszhangot is fog kelteni, — és ekkor mi ujult erővel nézhetünk a jövő küzdelmei elé.

Kérjük a belépési nyilatkozat szives beküldését.

Budapesten, 1905 augusztus hó 1-én.

Emich Gusztáv, e. elnök, *Szelnár* Adolf, e. alelnök, dr. *Matlekovics* Sándor, e. alelnök, *Ilseman* Keresztély, e. főtitkár, dr. *Mihálovics* Béla, e. ügyész, *Kardos* Árpád, e. szerkesztő-titkár, *Angyal* Dezső, *Fekete* József, *Gillemot* Vilmos, dr. *Győry* István, *Hein* János, lov. *Koppély* Géza, *Máday* Izidor, rudinai *Molnár* István, dr. *Mágocty-Dietz* Sándor, *Nonn* János, *Ocker* Ferenc, *Petz* Ármin, *Rakovszky* Géza, *Ráde* Károly, *Rónay* László, *Seyderhelm* Ernő, *Seyderhelm* Brunó, dr. *Schülberszky* Károly, *Szedlacek* József, *Witzl* Nándor, *Zipernovszky* Károly az »O. M. K. E.« budapesti választmánya. *Hatos* János, *Heykál* I. Ede, *L'huillier* István, *Mazár* József, *Mühle* Vilmos, *Niemetz* Ferenc, *Nowotarszky* Antal, *Ritter* Gusztáv, *Zednik* Pál az »O. M. K. E.« vidéki választmánya.

Zilahi korai őszi barack.

(L. a 32. ábrát.)

Hogy miként származott ezen őszi barack, röviden leírom:

Néhai *Török István* és sógora, *Dobai Sándor* ev. ref. gimn. tanárok az u. n. francia őszi barackból szemző vesszőket hoztattak s el is szemztek mind a ketten, ki-ki a maga szőlőjében levő barack-alanyokba. A szemzésekből egy megmaradt a *Dobai Sándor* szőlőjében.

Az oltvány már a harmadik évben termelt egy pár gyönyörű barackot; azonban szépségével iparos-szomszédjának nagyon magára vonta figyelmét, úgy hogy ez a barackokat elcsente s magvait a saját szőlőjében eldugdosta.

Az öreg kolléga urnak megvolt az ő bánata és kimondhatlan bosszúsága, de midőn a magvakból kelt csemeték termésbe jöttek, a szomszéd néhány barackot visszaszolgáltató; de már a magivadék nem szeptemberben, hanem augusztus harmadikára érlelte be gyümölcseit. Ez alkalommal vallotta be a szomszéd az ő bűnét. Az öreg kolléga sem volt rest, hanem szemzés idejében azonnal több barack-alanyt beszemzett róla, a múlt század hatvanas éveiben. A nyolcvanas évek elején már csak egy elvénhedt fája maradt meg az öreg kollégának, melynek a leg-tetején volt egy eleven hajtása s azon néhány gyönyörű barack. En éppen nála voltam s láttam a barac-

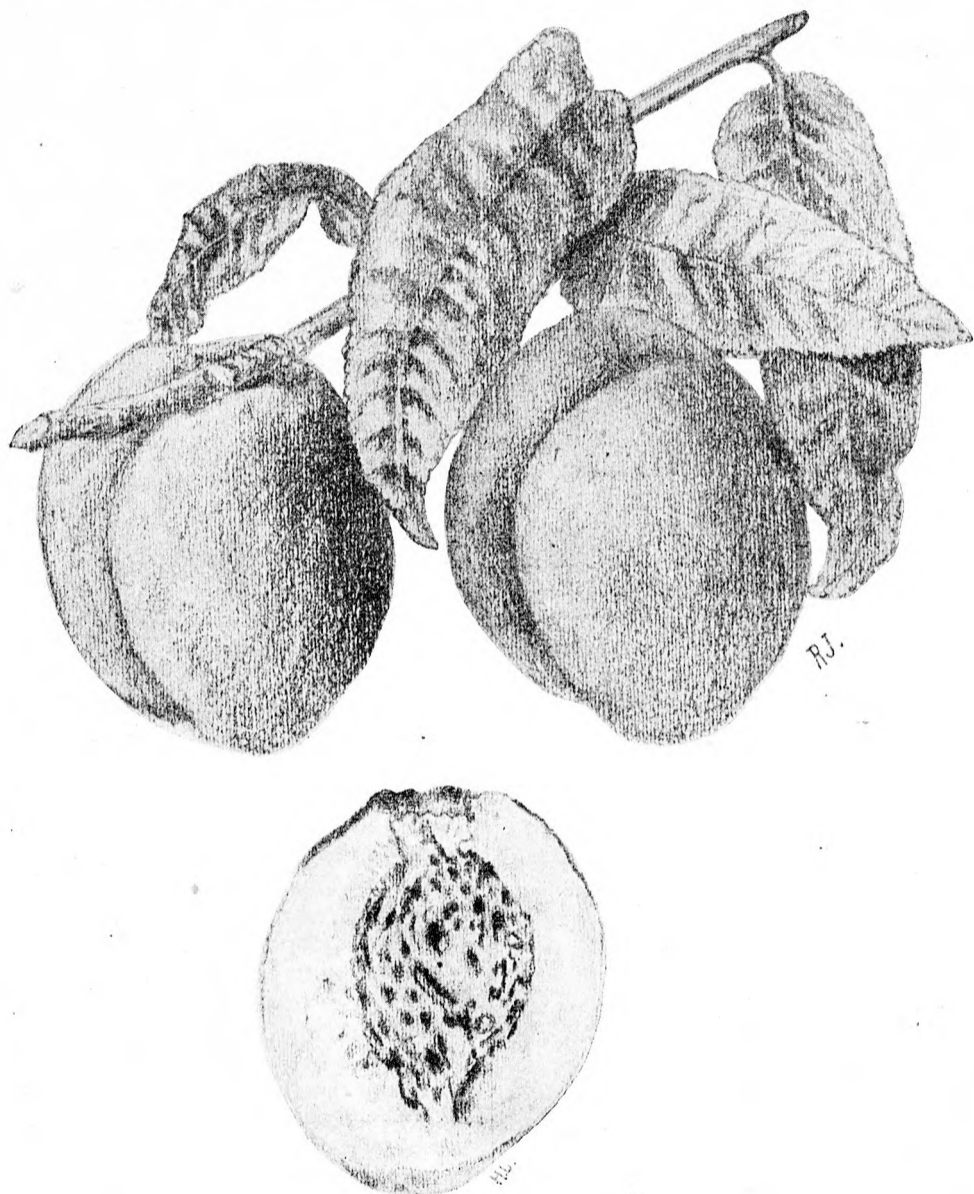
kokat; le is ráztuk és megosztottuk, de már a galyhoz hozzá nem juthattunk. Boldog emlékü öreg kollégám akkor arra kért, hogy minden szemét e hajtásnak szemezzem el, mert e barackfajtát kivesszini hagyni vétek; én pedig ezer örömmel vállalkoztam, sőt kaptam rajta.

Másnap egyező nevű fia, aki akkor tanuló volt, — s ma már gimn. tanár itt Zilahon, — felmászott

ségét azonban zavarja az, hogy fél fele mindig hizottabb.

Színe: élénk piros, csakis az északi oldalán, a kelyhe felé szökül meg s ott is apró tűhegnyi piros pontokkal tüzdelt; az egész gyümölcs szőke moholyal borított.

Husa: fehér, olvadó s a csordulásig leves; íze oly finom, hogy a legfinomabb kései őszibarackfajták

32. ábra.

a kiszáradó fára s a 6 méternél is magasabban álló galyat letörte és elhozta hozzám. Én éppen akkor otthon nem levén, letette azt a házipincébe, s én a szemeket másnap el is oltogattam s anyafámról többeknek nemcsak szemeket adtam, hanem oltogattam is a fajta fenntartásáért és a nevet is magam adtam neki.

Érés ideje: július vége, augusztus eleje.

Nagysága: középnagy, vagy annál nagyobb.

Alakja: kissé hosszukás gömbded, gömbölyü-

sem mulják felül. Magvaváló. Magrejtője középnagy, piros, sekély üregekkel.

Szára: vastag, rövid és mélyen a husban ülő.

Fája: elég edzett, korán és bőven termő, kökényalanyon mindig szebb és nagyobb gyümölcsöt terem, mint barack-alanyon.

Ágai: napsütötte oldalán mindig barnapirosak.

Levelei: széles tojásdadok, hosszú keskeny hegyben végződők.

Észrevétel. Mint korai is mégis felséges izü s

kitünően zamatos gyümölcs, — habár nagyságra nem is elsőrendű, — megérdemli, hogy az országban mindenütt, — ahol a szőlő megterem — elterjedjen s nagyban tenyésztessék, annál is inkább, mert többet ér sok olyan divatos amerikai fajtánál, amelyek nem, vagy csak tökéletlenül magvaválók.

(Zilah.)

Kováts Dénes,
tanár.

A liègei nemzetközi kertészeti kongresszus.

(Folytatás.)

A második ülés ugyancsak május 8-án délután tartott meg, amelyen mindenekelőtt az első ülés jegyzőkönyve lett felolvasva és hitelesítve.

Ezután napirenden volt a szőlőhajtatás kérdése, melynek Trillet Alfréd volt az előadója.

Trillet előadja, hogy a szőlőhajtatás az utóbbi években úgy Belgiumban, mint a szomszédos Angliában is oly rendkívüli méretet öltött és több déli hegyoldalon százával állanak már a szőlőhajtató üvegházak, úgy hogy maholnap a természet kertész vesztéssel lesz kénytelen lezárni évi számláját. A szőlőhajtatás Belgiumban máris tultermesztésben van és az értékesítés csak oly áron lehetséges a legtöbb esetben, hogy az üvegházak építési költségeinek évi amortizációs részletét és fenntartási költségeit — a legnagyobb ügyesség mellett is alig képes fedezni.

Felemlíti, hogy pl. a múlt évben a brüsszeli és egyéb nagyobb városi vásárcsarnokokban több ezer kilogramm hajtatott szőlő kilójáért alig kapott a természet 20—50 centimet (vagyis majdnem ugyanennyi fillért). Nézete szerint ezen bajt csak úgy lehetne orvosolni, ha a szőlőhajtatók szövetkezetbe lépnének és kartellszerűen állapítanák meg a természet maximumát, amelyet a szükség szerint közös egyetértéssel változtatnának csak meg.

Fassotte elismeri a javaslat célravezető voltát, de ajánlja a természeteknek illetve az alakítandó szövetkezetnek, miszerint tagjaikat arra bírják, hogy ne mindenféle silány és rosszul fejlődő fajtákat hajtassanak, hanem válaszzák meg a legszebb néhány fajtát hajtatásra és az ezekről nyerendő termésből is csak a legszebbet, a legfejlettebbet vessék a piacra.

Duchateau felemlíti, hogy némely hajtató annak örül, ha üvegháza minél több szőlőfürtöt mutat fel, holott régi szőlészeti tapasztalat, miszerint egy-egy tőke tulhosszúra metszve elsőrendű bogyókkal rakott fürtöket nem hozhat. A művelésre is több gondot kell tehát a hajtatóknak fordítaniok.

Miután még ugyanezen irányban több kisebb felszólalás történt, az elnök kimondja, hogy a kongresszus Trillet javaslatát Fassotte és Duchateau javaslataival egyesítve elfogadja.

(Folytatjuk.)

Meg kell-e ültetéskor nyesni a gyümölcsfák koronáit?

(Egyuttal felelet H. P. ur kérdésére).

Nagyon sokat és sokszor vitatkoztak már ama kérdés felett, hogy ültetéskor meg kell-e nyesni a gyümölcsfák koronáit vagy sem? Tapasztalásból mondhatom, hogy az, aki ezzel a különben helyes és eléggé alapos okoskodásával először a nyilvánosság elé lépett, rossz szolgálatot tett a nem szakértő közönségnek. Ennek figyelmét ugyanis csak az az egy tétel ragadta meg, hogy ültetéskor nem kell a gyümölcsfa koronáját megnyesni és teljesen figyelmen kívül hagyta és hagyja még a jelenben is a többi szabályt, amely pedig az elsővel szorosan összefügg s azt lényegesen kiegészíti és sikerre viszi. Nem kívánok ezuttal az elmélet terére lépni, hanem kizárólag gyakorlati nézőpontból kiindulva, ama szabályokat állítani fel, amelyeket a gyümölcsfaültetőnek ismernie kell, hogy munkájának meglegyen a kívánt eredménye és eme kérdés elbírálásánál tisztán lásson.

Ezek szerint tehát felállítható a következő szabály:

1. Ha ősszel bármely gyümölcsnemhez tartozó oltványt ültetünk, annak csak a gyökérzetét nyessük meg és pedig mindenkor éles késsel, amely sima nyesési felületet hagy maga után. Éppen e miatt e célra az ollót nem ajánlatos használni.

2. Az ősszel ültetett fák koronáit a tél utólján, vagy a tavasz kezdetén, vagyis akkor, a mikor erősebb fagyok már nem szoktak jelentkezni, kell nyesés alá venni.

3. A tavaszi ültetésnél ellenben a gyökérzet minőségéhez és erősségéhez mérten, illetőleg ennek megnyesése után a koronát is szabályosan meg kell nyesni.

Ez tehát a nyesési időre vonatkozó három főszabály vagy alaptétel, amely az egyes gyümölcsnemek szerint a következőleg módosul:

a) Az alma-, körte- és berkenyefák koronáját, ha annak éves vesszői 60—80 centiméternél nem hosszabbak, akár az őszi, akár a tavaszi ültetés után, nyesetlenül hagyhatjuk; ha ellenben a mondottnál hosszabbak, ennyire bekurtíthatók. *All ez elsősorban is az alakított, tehát gúla-, szárnyas- és füzérfákra vonatkozólag és csak másodsorban a közönséges gazdasági gyümölcsfákra, amelyek erőteljes talajban és rendes ápolás mellett, akár ősszel, akár tavasszal lettek ültetve, rendszeren megnyesethetők, vagyis úgy, hogy a koronát alkotó éves vesszők, tekintettel a korona szabályos alakjának megtartására és a végső, vagyis nyesési rügy állására: 6—8 rügyre nyesendők meg.* Ha koronátlan, tehát csak törzsszel rendelkező fiatal oltványt ültetünk, annak éves sudarát a megfelelő magasságban 5—7 rügyre nyessük vissza, illetőleg ennyi hajtással vetjük meg a korona alapját. Ha ellenben a korona szabálytalan és egyes ágakat vagy galyakat töben kellene eltávolítani, azt sohasem az ültetés évében, hanem csak egy évre rá szabad lenyesni. Azoknak az alma-, körte- és berkenyefáknak, amelyeknek az ültetés évében koronavesszőit nyesetlenül hagytuk, vagy csak hegyüket távolítottuk el, tehát amelyek 60—80 cm. hosszúak maradtak, az ültetés után következő tavasszon kell 6—8

rüggyre visszanyesni a vesszőit. Ha végül olyan idősebb koronával bíró fákat ültettünk, amelyeknek már a koronavesszőin kívül még termővesszői is volnának, ezeket a termővesszőket a felsorolt esetek bármelyikében is: *mindenkor rövidre, tehát 3—4 rüggyre nyessük vissza, hogy termőnyársakat fejlesszenek.*

b) *A birs-, mogyoró- és noszpolyafák éves vesszői minden körülmények között az ültetéskor nyesendők meg; illetőleg az ősszel ültetetteket a tavasz nyíltával kell megnyesni és pedig ismét 6—8 rüggyre.*

c) *A cseresznye-, meggy-, szilva-, mandula- és kajszialtványok sohasem hagyandók nyezetlenül, hanem ezek éves vesszői mindenkor az ültetéskor, vagy az ősszel ültetetté tavaszkor nyesendők meg és pedig: az éves vesszők felnyire, vagy még ennél is rövidebbre. Ha ezeknél valamely ágat, galyat, vesszőt vagy akár bármilyen kis száraz csonkot kellene töben eltávolítani, azt sohasem szabad tavasszal megtenni, hanem a nyár utólján vagy az ősz elején, tehát augusztus második felétől októberig.*

d) *Az őszibarackot külön választottam az előbbi csoporttól és pedig azért, mert ennél azt kell hangsúlyoznom, hogy mentől rövidebbre nyessük ültetésekor azt, annál sikert ígérőbb munkát végeztünk. Éppen ez okból az őszibarackból nemcsak egyéves oltványt a legcélszerűbb ültetni, hanem annak éves vesszőit is 3—4 rüggyre nyessük vissza, hogy ennek következtében erőteljes hajtások fejlődjenek.*

e) *A dió- és szelíd gesztenyefák koronáit ültetésekor sohasem szabad megnyesni; mert azt nagyon is megsínylik. Ha mégis egyes részeket el kellene távolítani, úgy azt mindenkor augusztus folyamán végezzük.*

f) *A ribizke-, köszméte- és málnabokrokat, akár ősszel, akár tavasszal ültettük, mindenkor rövidre, tehát 3—4 rüggyre, sőt a málnát még ennél is rövidebbre ajánlatos nyesni, hogy erőteljes új hajtások fejlődhesenek.*

Ezek ime rövidre fogva ama szabályok, amelyeket a gyümölcsfák és bokrok ültetésekor nemcsak szem előtt kell tartanunk, hanem alkalmaznunk is, amidőn az eredmény maga fogja ama kérdésre a feleletet megadni, hogy ültetésekor kell-e a fák koronáját megnyesni vagy sem? *Angyal Dezső.*

A gyümölcsfák rákbetegsége.

Az almafák tudvalevőleg sokat szenvednek a rákbetegség nevezetű bántalomtól. Goethe R. *) újabban megjelent idevágó munkájában többi között sok esetre vonatkozólag megállapította, hogy a *Nectria ditissima* gombafajtól keletkezett ráksebeknek továbbfejlődése nyitott vagy zárt (csomós) rákká nemcsak a megölt kéregrészlet nagyságától és az illető fa hegedési-energiájától függ, hanem ezeken kívül még a gombától fertőzött és megtámadott almafajtától is. Vanak fajták (Dunch- oder Weissapfel, Zwiebelapfel), melyeknek sajátosságaihoz tartozik, hogy tuhnymóan zárt rákokat képeznek. A többé-kevésbé csomósodó sebhelyekkel az ilyen fa végre leküzdí az élősködőt.

*) Ueber den Krebs der Obstbäume. — Berlin (P. Parey). 1904.

Más fajtákon (pl. Téli fehér kálvil, Őszi piros kálvil stb.) a ráksek nyitottak maradnak, és ezért rövidebb vagy hosszabb idő elteltével a felette levő hajtás-, vessző- vagy ágrészlet elhalását vonja maga után. Nagyon sok fajtán nyitott és zárt rákok a legkülönb-féle fokozatokban észlelhetők, egy és ugyanazon a fán. E jelenség bizonyítékot szolgáltat Goethe szerint arra, hogy a kétféle alakja a rákbetegségnek összetartozik a keletkezési oknak közössége tekintetéből. A különböző almafajták ebbeli fogékonysága eltérőnek találtatott, úgy hogy rákosodásra hajlandó és rákmentes fajtákról lehet szó. Igaz bár, hogy e gombától csak csekély számú fajta találtatott mentesnek. Viszont az is beigazolódtott a gyakorlat terén, hogy valamely rákmentes almafajta az élősködő gombára kedvező viszonyok között mégis rákbetegségbe eshetik, valamint rákra hajlandó fajták a gombára kedvezőtlen körülmények között gyenge mértékben vagy éppen nem kerülnek e betegségbe. Tapasztaltatott az is, hogy idegen országokból származott és meghonosított almafajták nagyobb mértékben szenvednek a rákbetegségtől, mint a helyi fajták. Ezenkívül a rákosodásra való hajlandóságot többféle más körülmény is befolyásolja. Így pl. a rákbetegséget előmozdító hatással van a zord klíma, a levegőnek gazdagabb páratartalma, világosság- és melegség-hiány, talajbeli vízbőség, magas talajvízállás, másrészt tartós talajbeli vízhiány, talajuntság, nem megfelelő talajbeli összetétel, különféle okok folytán létesülő sérülések (metszési sebek, jégverés, szélvihar, állati kártételek okozta sebek).

A fertőzés időszakára nézve megerősíti ama már előbb megállapított tény, hogy a gomba megfelelő körülmények között már a nyári hajtásokat megfertőzi, ami a hajtásvégi rák keletkezését idézi elő. Többeknek ama nézetével szemben, hogy a ráknak valódi okozója a fagy, arra mutat, hogy a fagyokozta sebekben sohasem következik be a megsérült ágak vagy galynak a megvastagodása, mely jelenség pedig a valódi ráksebeknek jellegzetes sajátosságaihoz tartozik. Olyan sérülés folytán támadt sebek, melyeket a gyakorlati életben sokszor cserélnek fel igazi rákokkal, sőt gombafertőzések következtében azokká válhatnak, a következő rovarok kártételei folytán keletkeznek: vértetű (*Schizoneura lanigera*), *Grapholita Woerberiana*, *Sesia myopaeiformis*, *Magdalinus Pruni*, *Agrius sinuatus*, paizstetvek.

Óvó- és védekező rendszabály gyanánt Goethe a fajták óvatos megválasztását ajánlja, nedves és kötött talajoknak az alagsövezését, talajuntságnak az elkerülését, bükkfaerdők közvetlen közelségének az elkerülését; ajánlatos végül a ráksebeknek gondos kivágása és utólag a vágási sebfelületnek folyékony kőszénkátránnyal vagy 100%-os rézgalicoldattal való bekenése.

Schillerszky Károly dr.

Korai spenót.

A legtöbb kertészkedőnek csak tavasszal jut eszébe, hogy ezt is, azt is vetnie kell. Ekkor fölhatja kertjét és egy szép tavaszi napon elvégzi a vetést

Sok kertészkedő, aki még csak a kezdők közé tartozik, ezután nem is vet többé semmit.

Nem így kertészkedik azonban az, aki már évek óta gyakorolja a kertészkedést. Ha csak egyszer vetünk a tavasz elején valamely zöldségféléket, akkor ennek megérése és előregedése után lemondhatunk róla, bármennyire szeretjük is; vagy pedig nincs más hátra, mint a piacról szerezni be azt. Sokszor meg, aki csak a tavasszal vet némely zöldségféléket, azt veszi észre, hogy más már javában eszi azt, amit ő még csak most vetett el.

Ebből az a tanulság, hogy vannak oly zöldség-neműek, melyeket korai tavaszi használatra, már előtte való évben ősszel kell elvetnünk. Másrészt tudnunk kell azt is, hogy a zöldség-neműek nagy részét tavasztól kezdve többször is vethetjük bizonyos időközönként, ha azt akarjuk, hogy mindig el legyünk látva változatos és friss zöldség-neműekkel. Ugyancsak tudnunk kell azt is, hogy minél inkább iparkodunk kertünkben az üres ágyakat kihasználni, annál jobban jövedelmeztetjük a földbe fektetett tőkét és végül tudjuk jól, hogy az ősszel piacra kerülő friss termények, u. m. zöldbab, borsó, ugorka, saláta, retek, spenót stb. igen jól fizetett árukat képeznek.

Ősszel többféle zöldség-neműt vethetünk, nevezetesen a sárgarépat, petrezselymet, spenótot, sóskát, spárgát stb. Ilyenkor ültetjük ki a mogyoró-, metélő-, vörös- és foghagymát is. Ez alkalommal azonban csak a spenóttal óhajtok foglalkozni.

A spenót — mint vértisztító és könnyen emészthető főzelék — ősszel, de kivált korán tavasszal igen kedvelt és keresett zöldség-nemű. Ha azt akarjuk, hogy tavasszal minél korábban szedhető spenótunk legyen, magját szeptember elején vagy közepén el kell vetnünk. Védettebb, naposabb helyre október elején is vethetjük.

A talajban nem nagyon válogatós. Megterem minden jól művelhető talajban. Fő az, hogy a talaj mélyen legyen fölászva. Az érett trágyát különösen meghálálja.

Vetése úgy történik, hogy egy 120 cm. széles ágyban, 30 cm. sortávolságban négy, egyenként 3 cm. mély barázdát húzunk s ebbe pergetjük ritkásan a magot. Ezután a barázdát 3 cm. vastag porhanyó földdel betakarjuk.

Az elvetett mag, kivált ha egyszer megázik, vagy ha eső hiányában megöntözzük azt, 6—8 nap alatt kikel. A fagyok beálltáig jól megerősödik. Ha az ősz hosszú, még szedhetjük is. Amit augusztus végén, szeptember elején vetünk, arról ősszel bőven szedhetünk főzeléknek valót.

A spenót a telet jól kiállja, de ha hó nélküli nagy hidegek járnak, úgy tanácsos a spenót-ágyat száraz, nehezen rothadó falevével (bükk, tölgy stb.), vagy az erjedésen átment (u. n. kiégett) szalmás trágyával vékonyan behinteni.

A tavaszi jó idők beállta után az ágyakról a téli takarót kaparjuk le, a sorközöket kapáljuk meg. Ezután a spenót gyorsan fejleszti leveleit s ha nem vetettük tulsűrűn s talaja jó termő erőben van, óriási leveleket hajt. A folyó év tavaszán több oly spenótom volt, hogy egy-egy töről $\frac{1}{2}$ kgr. levelet

könnyen leszedhettem s ezt 10—10 fillérért értékesítettem.

Művelése tavasszal csak abból áll, hogy talaját állandóan tisztán és porhanyón tartjuk. Később, ha magszárat kezd hajtani és sárgulni kezd, kihuzogatjuk a virágos (porzós) töveket, a magvasakat pedig meghagyjuk magnak.

Későbbi használatra korán tavasszal, márciusban ismét vethetjük a spenótot. Sőt az első vetés után 12—14 nap múlva még egyszer vethetünk, ha egész nyár elejéig akarjuk szedni. Nyáron azonban nem tenyészthetjük, mert gyorsan magba megy. De ilyenkor már nem is érezzük hiányát, mert sok más főzelék áll rendelkezésünkre.

Ha télen is akarjuk szedni a spenótot, akkor a spenót-ágy egy részét körülveszszük deszkával, s ha a nagy hidegek bekövetkeznek, keresztben is deszkákat fektetünk az oldaldeszkákra s ezek tetejét, valamint az oldaldeszkákat is száraz szalmás trágyával rakjuk meg. E betakarás következtében az ágy földje nem fagy meg s a spenót szedhető lesz. Ha azt akarjuk, hogy a spenót hosszabb időn át legyen szedhető, akkor az ágyra helyezett deszkakeretet $\frac{1}{3}$ részben falevével kevert friss lótrágyával vegyük körül olyformán, hogy a trágyát 30—35 cm. mély árokba tapossuk és fölrajuk egészen a keretdeszka tetejéig. Ily módon egész tavaszig szedhető a spenót, amikor azt jól meg is fizetik. Hasonlóképpen hajthatjuk a sóskát is, amiből télen és korán tavasszal igen jól pénzeltetünk. Ezen célra ugy a spenótot, mint a sóskát, védett, napos helyre vessük.

Németh József.

Gyümölcskészletek és keresletek.

(Folytatás.)

Az országos gyümölcsészeti ministeri biztósághoz folytatólag a következő hazai gyümölcs-termesztők jelentették be eladó gyümölcskészleteiket; egyúttal pedig alább közöltetnek azon külföldi kereskedők címei is, akik nagyobb bevásárlások céljából természetekkel és megbízható kereskedőkkel óhajtanak érintkezésbe lépni:

I. Eladásra készletet jelentettek be: 17. *Török András* tanító, Nagy-Sikárló (Szatmár-megye), 50—100 vagon szilvát. 18. *Fintán Béla*, Pécs (Ujvilág-u. 5. sz.), nagymennyiségű őszibarackot és 3—400 q. csemegeszőlőt. 19. *Petőh Péter*, Kecskemét (Jókai-u. 39. sz.), 150—200 q. csemegeszőlőt. 20. *Róth Lázár*, (Máramarossziget), 6 v. téli almát. 21. *Róth Wolf*, (Máramarossziget), 8 v. téli almát. 22. *Simon Malek*, (Máramarossziget), 2 v. téli almát. 23. *Salamon Ábrahám*, (Máramarossziget), 5 v. téli almát. 24. *Aron Aurél* néptanító, Mihalesd (u. p. Hunyad-Dobra), nagymennyiségű besztercei szilvát. 25. *Szilágyi István* számvizsgáló, Nagykároly, 40—45 q. téli almát. 26. *Kovács Pál* országgyűlési képviselő, Herkulesfürdő, 120 q. téli almát és 8—10 q. téli körtét. 27. *Gregorika József* gyümölcskereskedő, Csejte (Nyitra-megye), több vagonra való besztercei szilvát. 28. *Börsföldi Eörs*, Békés-Csaba, 4—5 vagon

is, melyeknek a táplálkozási viszonyai nem normálisak, vagy pedig ha a fa valamely része beteg. 3. A szilvafaleveleken látható sömörszerű kinövések gubacsok, melyek főleg a levélnek közepere mentében fordulnak elő; bennük a *Cecidomyia Pruni Kalt.* nevű gubacslégynek a sárga kukacai tartózkodnak. Számbavehető kárt nem okoznak és így főleg a védekezés. 4. A beküldött szilvafaleveleket csakugyan a korompenész nevezetű gombabetegség lepte meg, okozója a *Capnodium salicinum Mont.* nevű gombafaj. Ennek megjelenését rendszerint a levéltetvek okozta mézharmat előzi meg, tehát a levéltetveket idejekorán alaposan el kell pusztítani.

Sch.

105. Kérdés. Körte- és almafáimat nem vagyok képes megvédeni a mellékelve küldött rovarkáktól s már néhány fám ezek miatt az idén elpusztult. Kérem e rovarkákat megnevezni és azok pusztítási módját megírni sziveskedjék.

Mitrovic.

G. G.

105. Felelet. **Magdalis Pruni L. bogár kártétele.** Az alma- és körtefák héja alatt, kevésbé kigyózó menetekben él a *Magdalis Pruni L.* nevezetű bogárálca vagy kukac, melyből ez idő szerint már kifejlődött bogarak keletkeztek. A szóban levő apró kukacok lábatlanok, szarunemű fejük van. Előfordul még a birsalmafán, szilvafán és kajszibarackfán is; a kukacok a héj alatt rágódnak, de számbavehető károkat nem okoznak, hasonlóképpen a bogár sem. Minthogy pedig hasznára azért mégsem válik az illető fának, annyit megtehetünk, hogy reggelenként vagy esténként megütögetés által a bogarakat a továbbzaporodás meggátolása végett összegyűjtjük és megsemmisítjük.

Sch.

106. Kérdés. Devecseri szőlőből egy fürtöt küldök azon kéréssel, kegyeskedjék felvilágosítani, hogy miféle betegség ez? A leveleknek csak csekély része van peronosporával meglepve. A fürtök egy harmada pusztul napról-napra, amint a küldött fürtön a betegség minden stádiuma észlelhető. Mivel lehetne védekezni?

Devecser.

P. J.

106. Felelet. **Ragyás szőlőfürt.** A beküldött szőlőfürt bogyóit a *Plasmopara (= Peronospora) viticola* nevű közismeretű szőlőbetegség támadta meg. Ellene a bordeauxi folyadékkal való permetezéssel szokás védekezni. Az erről szóló nyomtatott védekezési utasítást — mely a földmivvelésügyi m. kir. minister kiadásában jelent meg — kérelemre azonnal megküldi a Szőlészeti Kísérleti Állomás (Budapest, II. ker. Debrői-ut).

Sch.

Vegyes közlemények.

Állami főkertészek áthelyezése. A m. kir. földmivvelésügyi miniszter ur a szolgálat érdekében L'huillier István kassai gazdasági tanintézetű főkertészt a magyaróvári gazdasági akadémiához; Uitz István debreceni gazdasági tanintézetű főkertészt a kassai gazdasági tanintézethez; végül Velich Istvánt, a budapesti kertészeti tanintézet főkertészét a debreceni gazdasági tanintézethez helyezte át.

Csányi dinnyetermesztők jutalmazása. A m. kir. földmivvelésügyi miniszter ur a néhai Csányi Ágoston alapítványának ezévi kamatait, amelyből Csány hevesmegyei község dinnye- és zöldségtermesztői jutalmaztatnak, Révész István budapesti m. kir. kertészeti tanintézetű tanár, mint ministeri kiküldött javaslatára, a f. évben Nagy István és özv. Nagy Józsefné dinnyetermesztőknek adományozta, akik között a 80 K-t kitevő jutalom egyenlő részben osztott meg.

A magyar szőlő- és gyümölcsstermelők szövetkezetének jelentése az 1904. üzletéről. Ezen közhasznú szövetkezet, amely Rohonczy Gida elnöklelte alatt az 1904. évvel negyedik üzleti évét zárta le, a napokban adta ki részletes jelentését a lefolyt üzletéről. Az egyesület a tavalyi szárazság mellett — számos tagjának nem fejlődve jól ki a csemege-szőlője — nem tudott akkora működést kifejteni, mint óhajtott volna. S habár a berlini piac évről-évre rosszabbnak bizonyul, mégis kivált a breslauer, valamint a drezdai s legújabbban a bécsi piacon is mind nagyobb tért tudván elfoglalni: több szőlőt tudott kivinni, mint az előző évben. Az 1904-ben elhelyezett szőlő 220.000 kgr.-ot tett ki, ami ugyan nem nagyon sok, de mégis arra mutat, hogy okos és hozzáértő eljárással majd csak sikerül a külföldi piacokat gyümölcsünk számára visszahódítani.

A kivitel útjában nagy akadály a szállításnak aránylag hosszadalmas volta, amely mellett Drezdába 4, sőt 6 napig van uton a gyümölcsszállítmány.

Az elért ár Breslauban átlagosan 19—21 pf. volt fontonként, vagyis 45—50 fillér kilogrammonként, s tisztán vagyis a költségek leszámítása után (Királyhalom feladó-állomásra számítva) q-ként 31—36 K-t juttatott a termeszőnek. A drezdai eredmény már kevesebb, q-ként tisztán 28 K volt. Berlinben még kevesebb, csak 25—26 K volt elérhető. Bécsben igen jó piaca van a Passatutti-nak, amelyet Németországban zölde színű és illata folytán nem kedvelnek.

A csomagolás módja nálunk is örvedetesen javul; de a szőlőre a német piacokon csak a már nálunk bevezetett ládacsomagolás alkalmazandó, 3 és 5 kgr.-os ládába, olasz minta szerint. E csomagolási módnak, valamint a gyümölcs helyes csomagolásának könnyebb bevezetése végett a szövetkezet egy szakképzett előmunkást (vándortanítót) tart, aki a szövetkezet tagjainak munkáit kívánatra a helyszínén beoktatja.

Gyűjtőraktárak a máramarosi gyümölcsnek. Az idén sajnosan kevés lesz a gyümölcsstermés még az olyan vidékeken is, ahol más években roskadoztak a fák a gyümölcs alatt s ahonnan szinte vasuti vonatszámra szokták szállítani, különösen az almát. Kétszeresen is fontos ilyen esztendőben az, hogy legalább a meglévő kevés termést jól értékesítsék. Ez indította az idén a máramarosiakat a szervezkedésre, amelynek következményeként pár hét előtt Pirkner János ministeri tanácsos, a magyar gazdák vásárcsarnok-ellátó szövetkezetének igazgatójával együtt, Máramarosszigeten megjelent egy értekezleten, ahol az idej kis gyümölcsstermés legjobb

értékesítési módja felől tanácskoztak. Felmerült ez alkalommal az az eszme, hogy megkísérjük gyűjtő-raktárak felállítását, amelyekből az összegyűjtött és egyenlősített s osztályozott gyümölcsöt tömegebben szállíthatják és így remélhetőleg jobb áron is értékesíthetik.

Szőlőkarók kedvezményes vasuti szállítása.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara felterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez az iránt, hogy a szőlőkarókra érvényes fuvardíj-kedvezmények a kereskedőknek szóló küldeményekre is kiterjesztessenek. A kereskedelemügyi miniszter ezen felterjesztés elintézéséről tudatta a kamarával, hogy az eddig, kizárólag a szőlősgazdák küldeményeire fennálló kedvezményt ez évi december 31-ével megszünteti és helyette szőlőkaró-küldeményekre a magyar királyi államvasutak, valamint az ezek által kezelt helyi érdekű vasutak vonalain a viteldíjnak kocsinként és fuvarlevelenként 10.000 kilogrammért való fizetése mellett 1906. évi január elsejétől kezdve visszavonásig a helyi díjszabásszerű I. kivételes díjszabás tételét igazolási eljárás nélkül egész általánosságban engedélyezi, tekintet nélkül arra, vajjon a fuvarlevelen szőlősgazda vagy kereskedő szerepel. A kedvezménynek a jelzett feltételek mellett való érvényesítése által mindazon kisebb szőlősgazdákra nézve, kik esetenként teljes kocsiakománynál kisebb mennyiségű szőlőkaró-szükségletüket a közvetítő fakeskedőknél szerzik be, az eddiginél kedvezőbb helyzetet fog előállítani, mert a kedvezmény annak következtében, hogy az a fakeskedők által hozott szőlőkaró-küldeményekre is érvényesül, alkalmas arra, hogy a szőlőkarók árának alakulására a nyílt verseny mellett előnyös befolyást gyakoroljon, aminek különösen a fakeskedőknél vásárló kisebb szőlősgazdák fogják hasznát venni.

Gyümölcsbörze Rotterdamban. Hollandia híres városának s Európa egyik legnagyobb kikötőjének, Rotterdamban, gazdasági élete egy érdekes és hasznos intézménnyel bővült az idei májusban. Ugyanis azok a rotterdami kereskedők, akik hagyma és burgonya vásárlásával foglalkoztak, már régi idők óta hétről-hétre összejöveteleket tartottak s ezeken az összejöveteleken kötötték meg üzleteiket s állapították meg az árakat. Ez összejövetelek rendszeresen ősz-től tavaszig tartottak. Ujabb felmerült annak a szükségére, hogy azok a kereskedők, akik zöldség- és gyümölcskereskedelemmel foglalkoznak, az összejöveteleket a nyári hónapokra is rendszeresítsék. Így született meg a *gyümölcs-börze* eszméje, melyet május 1-én meg is valósítottak már Rotterdamban. Hasonló intézménnyel érdekes volna kísérletet tenni Magyarországon is, mert hiszen ugyanezekben a cikkekben természetünk és kiviteli kereskedelmünk évről-évre nagyobb arányokban fejlődik; az e tárgyú kísérlet azonban két évvel ezelőtt nálunk dugába dőlt.

Szerkesztői üzenetek.

T. A. Budapest. A leírt számóca minden valószínűség szerint *Gauthier Margit*, amelynek természete a remontálás. A keresztezésre vonatkozólag a tél folyamán egy kimerítő utasítást fogunk lapunkban hozni.

L. A. Jászberény. A jégverte zöldoltványok eldöntését csak az esetben ajánljuk, ha a jégokozta sérülés csak a héjra terjed ki, a fásrészt azonban nem érte, az tehát teljesen egészséges. Ha ellenben a jégverés erősebb volt és a vesszőkön tátongó sebek láthatók, akkor jobb lesz azokat levágni és esetleg eliskolázva egy év után kiszedni és gondosan megválogatva új telepítésre felhasználni; a tőkét pedig a jövő májusban újra beoltani és a teljesen ép vesszőket ledönteni, mert a sérülteken a föld alatt gyökérgenés és más élősködő gombák verhetnek tanyát.

L. F. Temesvár. Hogy védekezése dacára körtéi mégis megférgekedtek, annak oka nem lehet más, mint az, hogy vagy a használt anyag nem volt megfelelő, vagy az alkalmazásban volt a hiba, mert az amerikaiak annyira praktikus emberek, hogy ha eljárásuknak nem volna eredménye, bizonyára nem alkalmaznák szőlőben. Kérdésére az illető helyen adtuk meg a feleletet.

E. R. Miskolc. A *Gleditschia* magvát, mint ezt már többször közöltük volt, május első felében szokás elvetni. Vetés előtt a magvak 12–24 óráig párolandók olyanformán, hogy egy dézsára két karót helyezünk, ezekre megint egy rostát, amelybe a magvakat beletéve forró vízzel leöntjük, ponyvákkal, zsákokkal befedjük és párolás után elvetjük 20–25 cm. távolságu sorokba s 4–5 cm. mélységű barázdába és kikelésükig talajukat állandóan nyirkosan tartjuk. A további gondozás a talaj tisztántartásából áll. Ősszel a csemeték kiszedtetnek és laza földbe úgy vermeltetnek el, hogy meg ne fagyjanak. Márciusban—áprilisban aztán állandó helyre ültetendők. A magiskola csak felásandó; a sövénynek szánt terület 1 m. szélesen 70 cm. mélyre megforgatandó. A cseresznyék közül a legkorábbi: a Will korai, Coburgi korai és Májusi korai. Ezek mind olyan fajták, amelyek ajánlatosak. A Késői fekete ropogós cseresnye jóval értékesebb és keresettebb, mint a Hedelfingeri óriás. Helyi megfigyelés e részben a legjobb utmutató. A kérdezett birsfajták *Niemetz F. W.* faiskolájában Temesváron megkaphatók. A Szíriai és Fuller helyett a Bereczki-birsét ajánljuk.

Cz. S. Törökospány. A mutatóba ide küldött körte-hajtások és gyümölcsök világosan mutatják, hogy az illető fák hűtésben szenvednek. Ilyen száraz, forró, sötét aszályos években — egyes fajtákon — gyakori jelenség ez, amelyet a vízhiány és a roppant hőség szokott előidézni. Ez a baj rendszerint évenként ismétlődni szokott s következménye: a fák elgyengülése, amiért is az ilyen bajra hajlandó fajtákat nem célszerű ültetni és szaporítani.

K. Gy. Kishegyes. A küldött élénkpiros színű körte csakis színénél fogva piacos, egyébként másod-, harmadrendű; ezért szaporításra nem ajánljuk, annál is inkább, mert egyidőben érik vele a kitűnő Vilmos körte és a Clapp. Pomológiai nevére nem tudunk ráakadni, noha ismerős előtűnk.

H. G. Hermanszeg. A küldött körték között a 2. számmal jelölt a: Nagy székfü- vagy más néven: Nagy muskotálykörte. A másik kettő nevét nem lehetett meghatározni, mert már megromlottak, valamint a teljesen fejletlenül leszedett téli almákét sem. Ezekből akkor tessék fajtánként 3–4 jellegzetes példányt küldeni, ha majd teljesen kifejlődtek.

T. I. Ógyalla. A járási faiskolák szervezéséről szóló törvényjavaslat ugyan már elkészült, de a mostani viszonyok közt, amidőn a törvényhozás szünetel, igen bizonytalan: mikor lesz belőle törvény? Egyelőre tehát marad a meglévő állapot.

R. Gy. Sopron. Még jó verseket sem közlünk, nem-hogy rosszakat hoznánk, — így hát félretettük és a lényegét prózában iktattuk be az illető helyre.

K. F. Pósfá. A *Grubicy—Marc* zöldségtermesztését 2 K-ért meghozhatja bármely könyvkereskedő útján. Ennél kisebb, de szintén jól használható könyvecske a *Németh József* Konyhakerti növények termesztése, amelyet a szerzőtől rendelhet meg Orosházáról. (Kertgazdasági tanszék.)

F. B. Z. Egerszeg. Semmiesetre sem előnyös az augusztusi szemzéseknek ugyanaz évi októberben való átültetése, de mert a telek-eladás ezt szükségessé teszi, más választás nem marad. Tessék azonban a nemes szem körül porhanyó földet halmaztatni fel, hogy az kellő védelemben részesülhessen.

B. M. Kondoros. Az illetőt felhívtuk, hogy küldje el ajánlatát.

T. K.-né. M.-Kereke. Sch. O. Szamosujvár. Sch. A. T.-Sz.-Miklós. A levelet elküldtük a címzettnek.

N. Zs. Gurahonc. Sz. K. dr. Budapest. T. B. Eger. F. I. Zalaegerszeg. K. I. Orosháza. M. L. Bezdán. M. Z. Alattyán. A rendelt évfolyam elküldetett.

G. B. Nagyvárád. Sajnáljuk, hogy rothadva jöttek a körték és így fajtanévüket lehetetlen volt meghatározni.

S. B. Szabadi. A kért szám elküldetett.

H. G. Nagyhomok. A háromszori közlésből csak kettőért kell 2 K 64 f-t fizetni, tehát még 1 K 34 f-t tessék beküldeni. Most éppen alkalmas egyént nem ajánlhatunk. A metszési kérdésre annyit felelünk, hogy a csonthéjasokat termőre júniusban kellett volna metszeni, most szeptember végéig csak tisztogatni szabad a felesleges vagy elszáradt részekről, a tavaszi metszés pedig korán végezendő. Az almát és körtét tavasszal metszheti. Egyébként ajánljuk Biró Pálnak a Kertészet kézikönyve c. könyvet megszerezni, —

abban mindezek fellelhetők. — A kajszira bizony a tavasszal sok helyt éppen a virágzáskor járt rossz idő. Egyébként sem erre, sem a szilvákra — látatlanban — nem mondhatunk biztos véleményt.

B. Gy. Szabadka. Előbb nem hozhattuk, mert az augusztusi kettős számból elkészt.

Z. J. Kunhegyes. A hiányzó számokat a kiadóhivatal fogja megküldeni. A védekezési füzetet tessék a M. kir. áll. Rovartani Allomástól kérni. (Budapest, II., Debrői-ut 13.)

H. G. S.-Szovát. D. Gy. dr. Putnok. S. Gy. Nyír-bakta. H. P. Kiskörös. M. S. Lócse. M. K. Csonkamindszent. N. F. Esztergom. F. F. dr. Budapest. B. L. Alsószrnye. R. N. Királyhatom. G. M. dr. Tiszaujtlak. K. I. Orosháza. B. J. Temesszécsány. Ö. S. Helesfa. E. A. Kecskemét. K. O. Déva. B. E. Zalakoppány. G. M. Endrőd. P. I. Solt. E. Zs. dr. K.-K. Félegyháza. R. S. dr.-né. Szentcs. B. S. Monostorszeg. T. K.-né. M.-Kereke. A. L. b.-né. Nagyszőlős. Sz. I. Levelet irtunk.

HIRDETÉSEK.

FAISKOLA-CZIKKEK

u. m. gyümölcsfák, díszfák, fasorok, díszbokrok, fenyőfélék rósák, évelő virágok, spárgagyökerek, esemeték stb. szállítására, valamint kertek alakítására és fasorok ültetésére terv és költségvetés szerint ajánlkozik

PECZ ÁRMIN
cs. és kir. udv. műkertész
és faiskola-tulajdonos
BUDAPEST, VIII., Kálvária-tér 8.
Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Szüreti és borgazdasági
árjegyzékünk augusztus
havában már megjelent,
melyet kívánatra ingyen
és bérmentve megküldünk

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

V. KERÜLET, *
ALKOTMÁNY-UTCA 31.

BUDAPEST

V. KERÜLET, *
ALKOTMÁNY-UTCA 31.

Csemege-szőlő kerestetik! Csakis nagyobb mennyiségű, szépen fejlődő, főleg Chasselas, Passatutti fajtákra reflektálok. Ajánlatokat a fajták, mennyiség, ár és érés ideje megnevezésével kér: **Saguly Dániel, Nagymaros.** (Hont-megye.) (3)

Gombacsira, valódi francia származású, 2 hónap múlva a legszebb fehér gombákat hozza, 5 kgr. 3 frt, utasítással. **Lilium grandiflora alba** 100 drb. 6 frt; **Lilium coccinea rubra** 100 drb. 6 frt. Tamás Sándor főkertésznél, Törökbecse. (4)

A KONTINENS RÉGI JÓ HIRNEVŰ VÁLLALATA.

ELSŐRENDŰ, MEGBIZHATÓ BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS.

STAINER GYULA

cs. és királyi udvari szállító,

első körmendi magyar mag-
pergető-gyára és erdészeti
magkereskedése

KÖRMEND (Vasmegye)

Ajánl: ❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁

Kocsános, kocsántalan cser- és ame-
rikai vörös tölgymakkot.

Gyümölcs-, lombfa- és tűlevelű
magvakat, továbbá mindennemű
tűlevelű- és lombfa-csemetéket,
gyümölcsvadoncz és élősövényeket.

Mindenféle diszfenyőket változó
színezetű fajban.

Rendeléseket őszi szállításra már most előjegyzésbe veszek.

ÁRJEGYZÉK KIVÁNATRA INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

SZÁMOS KIFÜNTETÉSEK, DISZOKLEVELEK, STB. STB.

EÖTVÖS LAJOS ÉS TÁRSAI

TARGZAL (Zemplén-
= megye)

kereskedelmi kertészete, mag-
termelőtelepe és magkereskedése

Elsőrendű eredeti Haarlemi jáczint-hagymák üzdé-
szeti célra. Egyszerű virágok színenként külön
10 drb 1.50 K, 100 drb 14 K, vegyesen 10 drb 1.40 K,
100 drb 14 K. — Teljesvirágok színenként külön
10 drb 1.80 K, 100 drb 16 K, vegyesen 10 drb
1.80 K, 100 drb 15.80 K. — Korai egyszerű tulipán
100 drb 10 fajban, névvel 5 K, 10 drb 60 f, leg-
szebb fajok vegyesen 100 drb 3.50 K, 10 drb 40 f.
— Korai teljes tulipán, 100 drb 10 fajban, névvel
6 K, 10 drb 70 f, legszebb fajok vegyesen 100 drb
4.50 K, 10 drb 50 f. — Papagei-tulipán, 100 drb
4 fajban 5 K, 10 drb 60 f. — Kerti nárczisok, remek
keverékben, 100 drb 4 K, 10 drb 50 f. — Nárczisok
hajtatósi célra 100 drb 10 fajban 8 K, 10 drb 1 K.
— Crocus, a legfinomabb üzdészeti fajok, 100 drb
névvel 2.10 K, 10 drb 30 f, remek színekben vegye-
sen 1000 drb 9 K, 100 drb 1 K. — Akác-csemete,
2 éves, kiváló erős, 150 cm. magas, 1000 drb 10 K,
100 drb 1.20 K. Akác-csemete, 1 éves, 30—50 cm.
magas, 1000 drb 2 K. Acer negundo, 2 éves, kiváló
erős, 150—200 cm. magas, 1000 drb 15 K. Gleditschia,

2 éves, 1000 drb 10 K. Gleditschia, 1 éves, 1000 drb 6 K.
Maclura aurantiaca, 2 éves, 1000 drb 20 K. Svéd sövény-
rózsa, 1 éves, 1000 drb 20 K. Berberis vulgaris, 1 éves,
1000 drb 6 K. Rosa canina, 1 éves, 1000 drb 10 K.
Myrabolán-szilva 1000 drb 25 K. Vadkajszin, 2 éves,
1000 drb 30 K. Vadkajszin, 1 éves, 1000 drb 20 K. Vad-
cseresznye, 1 éves, 1000 drb 35 K. Törpe cseresznye,
meggy- és őszibarack-oltványok darabja 40 f. Málna, a
legszebb 10 fajban, névvel, darabja 20 f. Magas törzsű
rózsák, erős téli oltások, darabja 1.20 K, 100 drb 100 K.
Pelargonium zonale, 40 fajban, névvel, darabja 40 f.
Angol pelargonium, Bürger-féle diszfajok, darabja 80 f,
bécsi piaci fajok darabja 30 f. — Chrysanthemum,
chinai és japán diszfajok, több mint 150 fajban,
darabja 40—60 f. Cserép-diszszegfü tenyészetünk az
országban egyedül áll, több száz kiválóított fajtát
tartunk tenyésztés alatt, 1 drb 60 f, 10 drb 10 faj-
ban 5 K. Évelő virágok erős palántái, sok szép faj-
ban, vegyesen 100 drb 6 K. Oriás virágú árvácska,
erős átültetett palánta, 100 drb 3 K. Myosotis alpe-
stris Victoria, erős átültetett palánta, 100 drb 3 K.

Kerti magvak a legjobb minőségben és legolcsóbb áron. Részletes mag- és növényárjegyzékkel készséggel
szolgálunk. Ismerős és jó referenciákat nyújtó vevőinknek elfogadvány ellenében 6 havi hitelt engedünk.

Szabadalmazott melegágyi ablakkeret, elpusztíthatatlan, nem rothadó, mely vasból és falécből áll, 150 cm. hosszú és 100 cm. széles, darabja csak 5 korona. Bármilyen más méretekben is kapható. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Minden kertész és kertkedvelő urat felhívok, hogy a rendkívüli olcsóságot és az alkalmat felhasználja. Török József, Szapcs-Mindszent. (7)

Legkitünőbb hidegen tapadó oltóviasz. Kilódoboz: 2 korona 50 fillér. Pálca-alaku is kapható. Nagyobb vételnél árkedvezmény. Steinhausz Béla gyógyszerész, Nyusztva. 8

Bort, jó asztalit, 50 literen felül 30 fillérért literjét szállítok utánvétel mellett; saját hordóim bérmentve küldendők vissza: Gilich István, Soltvadkert. (9)

Saját főzésű különleges pálinkát, szavatolt tisztaságban szállít utánvétel mellett Piltz Márton Mezőberényben, u. m. 1904-iki évi kiváló minőségű meggy-pálinkát 4 koronáért és 1904-iki legfinomabb seprőpálinkát 2 K 40 fillérért literes palackonként.

Bor-eladás. Saját termésű gyöngyös-visontai hegyiboromból 50 literen felül utánvétellel küldök: kitünő siller 36, asztali fehéret 40, pecsenye-fehéret 44 fillérért. Hordót felszámított árban visszaveszem. Mintákat 3 koronáért 3 litert küldhetek. Székely Mihály postatiszt, Gyöngyös. (12)

Ajánlok. Szegedi borvidékről legjobb rizling-fehérbor 50 literenél adó nélkül 1 liter 40 fillér. Saját főzésű törköly 1 liter 180 fillér. Tiszta öreg cognac 1 liter 340 fillér. Barack-lekvárnak 150 fillér, szilva-lekvárnak 40 fillér, méznek 120 fillér, tojásos tarhanyának 64 fillér, rózsapaprikának 5.—korona krg-ja; kitünő pörgölt szalonna, abált és füstölt kilója 160 fillér; 5 kgr. szőlő 3 korona. Kopasz József, Szeged. (13)

Bor, kitünő »balatonmelléki« édeskés fehér hektoliterenként 40, muskotály 60 koronáért kapható Teleki János szőlőgazdaságában Balaton-Henvén (14)

Coniferák! Diszfenyők! Tülevelű fák! Az első magyar diszfenyő-faiskola tulajdonosa: Copony Ede, Körmenden, ajánl: 100 fajta tülevelű diszfákat, lombfákat, sorfákat, diszcserejéket és rózsafákat. Készlete igen nagy. Árjegyzék ingyen. (15)

Gyümölcsöt veszek az év folyamán 2 q. szőlőt, 4 q. almát, körtét, 2 q. diót. Ajánlatot kérek: Ricinger Ignác áll. tanító, Forberg, p. Késmárk. (16)

Bor-eladás. 8000 liter fehér Rizling és Kövidinka szőlőből, 1200 liter Burgundi szőlőből, 1000 liter Burgundi ó-vörös 2 éves, mérsékelt áron eladó. Balogh György szőlőtelepe, Kelebia. (17)

Csemegeszőlő-eladás. Nagyméltóságú gróf Esterházy Mihály ur csemegeszőlő-telepéről, Cseklész (Pozsony-megye, a Budapest—Marcheg—Wieni fővonalon, posta- s vasutállomás Cseklész). A szőlőtelep közvetlen a vasutállomás mellett fekszik. 200—250 q. csemegeszőlő (Chasselas blanc és rouge) kerül eladásra. Érdeklődők forduljanak a cseklézi uradalmi intézőséghez, Cseklész. (18)

Gyümölcsfamagvak. Vadalma 3, vadkörte 4, madárcseresznye 3, vadmeggy 1.50, dió, vékony héjú 1.—, vörösberkenye, vadrózsa, kőkény, galagonya — ezek husostól — 1, sárga myrabolána, sárga duránci, St.-Julien szilva 1.50, besztercei szilva, őszi- és kajszibarack 1 korona kilónként. A sárga duránci, sárga myrabolána szilva fája edzett, soha el nem fagy. Héja vastag, nedvdus, könnyen válik, ezért szemzéshez legkitünőbb alany magja pedig legkönnyebb kelésű. Iskolázott lucfenyők 40—50 cm. száza 15, ezre 75, 50—60 cm. száza 25, ezre 150, 60—80 cm. száza 35, ezre 200 korona. Havasi gypár — Edelweiss — tövenként 50 fillér, száza 25 korona. Télálló kuszórózsa. Legzordabb telet takarás nélkül kiállja. Futása 8—10 méteres, ezért falak, lugasok, verandák, stb. befuttatására legszebb, legnagyobb hatást keltő kuszónövény. Virága teljes. Karminpiros és rózsaszínű drbja 2, fehér és sárga virágú 3 korona. Kárpáti növényekből gyűjtött, gyógyhatású hófehér lépesmész keretekben kilója 2 korona. Éfoméhek, kasokban, törzsenként 12 korona. Eladó 60 törzs. Faiskola-kezelőség, Márm. Bors. (19)

20,000 drb vad őszibarack (közönséges szőlőbeli őszibarack), 100 drb 2 frt, 1000 drb 18 frt, 10,000 drb Sajmeggy, 100 drb 2 frt, 1000 drb 18 frt, 5000 drb Besztercei szilva, 100 drb 2 frt, 1000 drb 18 frt utánvétel mellett. Krebs Zoltán városi kertésznél, Szarvason. (20)

Üzleti közös tárcsa

Bort küld 50—100—150—200 literes hordóban, valamint palackokban is, literenként 16 krajcártól felfelé, tehát olcsón és mégis kitünő minőségben Unghváry László szőlő- és borgazdasága Cegléd. Tessék borárjegyzéket kérni! Kívánatra mintát 2-féle új és 4-féle ó-boromból ugyanannyi 20—20 filléres bélyeg beküldése ellenében ingyen szállítólevél és ingyen csomagolás mellett szívesen küldök, de a postai költséget a rendelő viseli. (1)

Bor-eladás. Sajáttermésű gyöngyösi és visontai faj-boraimból 50 litertől kezdve küldök utánvétellel: jó siller 16 krajcárért, asztali fehéret 18 kr-ért, rizlinget 20 kr-ért literenként. Herédy Joáchim bortermelő, Gyöngyös. (2)

Megjelent az Unghváry László 300 holdas gyümölcsfaiskolája, szőlő- és borgazdasága 1905. őszi és 1906. tavaszi név- és árjegyzékének XXII. évfolyama óriási választéku nemes gyümölcsfákról, vadcesmetékről, oltó- és szemzővesszőkről, sima és gyökeres szőlővesszőkről, saját termésű must- és boreladásról. Minthogy a csemeték szétküldése már okt. 10-én megkezdődik, kívánatos, hogy a rendelni szándékozók az árjegyzéket mielőbb kérjék Cegléd-ről, ahonnan az ingyen küldetik meg. (3)

Eladó élőfák. Iskolakertünkben eladó: 300 drb 4-5 éves közönséges juharfa, drbja 25 fill.; 300 drb 4-5 éves Sophora, drbja 30 fill.; 300 drb 3-4 éves Acer pseudoplatanus, drbja 25 fill.; 200 drb 4-5 éves tölgyfa, drbja 30 fill.; 100 drb fehérlevelű juharfa, drbja 50 fill. Csomagolásért és a nagyikindai vasutig szállításért darabonként 3 fillért számítok. Bandity Milos tanító, iskolakert-kezelő. (Torontálmege). (4)

Borárverés. A tarcali m. kir. vincellériskola pincéjében f. é. szeptember 5-én d. e. 10 órakor nyilvános borárverés tartatott, amelyen az állami szőlők bortermése és cognac-készlete került eladásra. A legközelebbi ilyen borárverés f. é. december 5-én lesz. A vincellériskola igazgatósága az árverésen résztvenni kívánóknak szívesen küld árjegyzéket. A borokat az árverés előtti héten és az árverés alkalmával a helyszínén meg lehet izlelni. (5)

Eladó gyümölcsfaoltványok a modori állami tanítóképezdei kertből, u. m. körte, alma, üveg-meggy, magos és törpe ostheimi meggy, őszibarack 20 kr. drbja. Továbbá: vadgesztenye 2 kr., szelidgesztenye 2 éves 6 kr., dió 2 éves 3-4-5 kr. drbja. Tengeribarack-vadcesmete 80 kr. száza. Törpe alanyon van kitűnő minőségű alma és körteoltvány, alakításra s cserépbeni kultiválásra igen alkalmasak, drbja 20 kr. Nagygyümölcsű eperpalánta, dugványnövények a tavaszra már most megrendelhetők. Állami tanítóképezde kertészete, Modor. (6)

Eladó meggyfák. 200 drb szép Pándi-meggyfácskák, 3-4 évesek, továbbá 3 éves Spanyol meggyfácskák, darabonként 40 fillérijével őszre eladók. Csomagolásért csak saját költségemet számítom fel. Mikecz Józsefné, Nyiregyháza. (Himeskert). (7)

Egres-, ribizke-, málnatövek, 1-2-3 éves rendkívül szép termőbokrok és 120 cm. magas fácskák. Egres: Jolly miner, Jolly printer, Neuviedei korai, Wynhams Industry; ribizke: Hollandi piros, Cseresnye nagy piros, Fainer prolif, Császári fehér 100 drb 5 korona. **Gyümölcsfák,** 2-3-4 éves oltványok, a legjobb fajtákban kaphatók, 20 és 40 fillérért darabonként; Váczy János kertésznél, Apostag, Pestmege. (8)

Eladók 10,000 drb 1-2-3 éves szépen gyökerezett hazai piros nagyszemű **ribizke-dugványt,** darabonként 2-4-6 fillérért. Endrédi Gábor, Kőszeg, Vasmege. (9)

Eladó saját termésű hegyi fajborok. 1904. évi »Gyöngyösi Margit« 40 és 42 fillér, 1904. évi »Gyöngyösi Ezerjő« 46 fillér, 1904. évi »Visontai Rizling« 48 fillér, 1904. évi »Gyöngyösi Kadarka« siller 40 fillér, 1904. évi »Visontai Kadarka« siller 44 fillér, 1904. évi »Gyöngyösi Burgundi« vörös 48 fillér, 1904. évi »Visontai Burgundi« vörös 56 fillér. **Ó fehér borok:** »Gyöngyösi ó Margit« 52 fillér, »Visontai ó Ezerjő« 56 és 60 fillér, »Visontai igen öreg Ezerjő« 72 fillér, »Visontai igen öreg Rizling« 96 fillér, »Gyöngyösi ó Kadarka« siller 48 fillér, »Gyöngyösi ó Burgundi« vörös 64 fillér, »Visontai ó Burgundi« vörös 80 fillér, »Visontai ó Carbenet« 96 fillér literenkint utánvétellel 60, 110 és 170 literes hordókban. Hordók kívánatra 8 heti **bérmentes** visszaszállítás mellett kölcsön is adatnak, azontul a hordó értéke megfizetendő. **Saját főzésű öreg cognac** 1 literes palack 4 K 20 f. **Saját főzésű öreg törkölypálinka** 1 literes palack 1 K 80 f. tetszés szerinti mennyiségben, melyet legolcsóbban ládába csomagolva a borral együtt a vasuton szállíthatunk, de külön postán is küldünk. Cimünk teljes kiírását kérjük, mely szól: **Kozmáry János fiai bortermelők, Gyöngyösön** (Hevesmege). (10)

Betöltendő állások és ajánlközások.

Pályázat. Sátoraljaujhely r. t. városnál 800 korona évi fizetés és természetbeni lakással díjazott kertészi állás megüresedvén, ez állásra pályázatot hirdetek. Felhívom pályázókat, elméleti és gyakorlati képzettségüket s előéletüket feltüntető okmányokkal felszerelt kérvényüket f. évi szeptember hó 20-áig hivatalomhoz nyujtsák be. A kinevezendő kertész 400 koronát köteles óvadéku letenni a város pénztárába. Sátoraljaujhely, 1905. évi augusztus hó 8-án, dr. Bánóczy Kálmán h. polgármester. (1)

Vincellérnek vagy **uradalmi kertésznek** ajánlközik egy 43 éves nős egyén, beszél magyarul és románul, igen jó bizonyítványai vannak. Ajánlatok e címre kéretnek: Boër József kertész, Zálnok, p. Nagy-Derzsida (Szilágymege). (2)

Intézői, kertészi vagy **irodai alkalmaztatást keres** egy nőtlen, katonamentes, tapasztalt és gyakorlott egyén, aki iskoláit Magyaróvárott és Bécsben végezte; tud magyarul és németül; világlátott; evang. vallású; szőlészethen, gyümölcsészethen, virágkertesethen egyaránt jártas. Szíves ajánlatokat »R. szorgalmas« jel alatt kér a Kerületi Szőlészeti felügyelőség utján (Budapest, Murányi-utca 61. sz.). (3)

Kertmunkás, aki virág- és konyhakertesethen, ugyszintén üvegház- és melegágykezelésben három évi gyakorlattal bír, **ajánlközik** tölre nagyobb urasági vagy kereskedő kertészeti üvegházhoz szerény feltételek mellett. Címe válaszbélyeg ellenében »Kertmunkás SS.« jel alatt megtudható a szerkesztőség utján. (4)

Gyümölcsös szakszerű kezelésére nős, kiscsaládu **kertmunkás kerestetik** vidékre. **Cím a szerkesztőségben.** (5)

Nős, gyermektelen, esetleg kiscsaládu: **vincellért keresek**, akinek a *kertészethez is kell értenie*. Csak szakképzett és szorgalmas embert használhatok. A hely betöltendő 1965 október 1-én. Ajánlkozások bizonyítvány-másolatokkal Budapest, IX. Ferenc-körut 32. sz. alá intézendők az igények megjelölésével. *Dr. Forrány Ferenc táblabíró.* (6)

Kelebián fekvő 8 k. hold szőlőmbe munkás **vincellért keresek**, aki állását azonnal vagy október 1-sejére elfoglalhatja. Balogh György szőlőtelepe Kelebia. (7)

Vincelléri állást keres október 1-re vagy 15-re egy nőtlen egyén, aki egyéves tanfolyamot végzett, a homoki és az oltvány-szőlők szakszerű kezelésében és némileg a borászatban is jártas, a gyümölcsfa-nemesítésben és annak kezelésében, a zöld- és fás-oltásban teljesen jártas. Olyan alkalmazást óhajtana elfogadni, ahol jó bánásban részesül. Címe: Győri László vincellér, Fischer Zsigmond urnál, Szent-Endre. (Pestmegye.) (8)

Alkalmazást keres középfoku vincellériskolát végezt egyén mint **munkavezető** vagy önálló **szőlőkezelő**. Szíves megkereséseket e címre kér: »Borász« poste-restante, u. p. Szt.-Gotthárd. (Vasmegye.) (9)

Vincelléri állást keres vincellériskolát jó eredménynyel végzett, szorgalmas s jó magaviseletű, 24 éves, nőtlen fiatal ember, aki teljesen érti egy a homoki, mint az oltvány-szőlők szakszerű kezelését, jártas a borkezelésben s gyümölcsfa-nemesítésben; jelenleg egy nagyobb szőlőgazdaságban van alkalmazva, mely állását nőülés miatt óhajtja változtatni. Új állását okt. vagy nov. 1-én foglalhatja el. Címe: Borbély András, Szent-Endre (Pestmegye.) (10)

Igen mérsékelt feltételek mellett **szőlő- vagy gyümölcsfaiskola-kezelői állást keres**, — egy középfoku magy. kir. vincellériskolát kitűnő sikerrel végzett fiatal agglegény, aki több évi gyakorlattal bír az immunis és oltvány-szőlők modern telepítésében, továbbá a magastörzsű, törpe- és rácsos- gyümölcsfák szaporítását, fejlesztését és gondozását kiváló szakjártassággal érti. Szíves ajánlatokat Török Győző címre Ipolyság (Homok 460) kérek küldeni. Aichler János városi kertész ur leveleivel. (11)

Nőtlen benkosztos kertész kerestetik, aki a konyhakertészethez teljesen ért, a virágkertészetben és szőlőművelésben jártas, esetleg a méhészetből is van ismerete. Fizetés megegyezés szerint. Ajánlatok kéretnek: »Hankus Gábor Nagyhomok, p. Sáros-patak« címen. (12)

Kertkezelő kerestetik, községi faiskolába, amely egyszersmind gyümölcsös is, 2 kat. holdnyi területtel és lakóházzal. Oly egyén pályázzék, aki azt szakszerűen kezelné és így a község lakosságának szükségletét (különösen konyhakerti veteményekre fektetve a fősulyt) minden más ellenszolgáltatás nélkül ellátná. 2 évi próbaév köttetik ki, amelyben az illető szorgalma és józansága kipróbáltatik, s amely idő alatt tartozik az előjáróság által meghatározott ár mellett eper- vagy más gyümölcsfacsémetéket is bárkinek adni. Föltételek elfogadása esetén okmányolt ajánlatokat Boldog község előjárósága címére (Pestmegye, Hatvan mellett) kell benyújtani. Az állás f. évi október 1-én foglalandó el. (13)

Szőlőkezelő, szakiskolát végzett, 7 évi gyakorlattal, szőlőkezelői vagy munkavezetői állást keres mielőbbi belépésre. Ért a hegyi és homoki szőlők szakszerű kezeléséhez, borkezeléshez, gyümölcsfalakításához és szakszerű metszéshez, valamint a konyhakertészethez. Címe »Megbízható 17« jel alatt válaszbélyeg ellenében megtudható a szerkesztőség útján. (14)

Vincellérnek ajánlkozik szakképzett, 38 éves, nős, kiscsaládu, róm. kath. egyén; ért a szőlészethez, borászathoz, gyümölcsészethez, fatenyésztéshez, oltvány-készítéshez, konyhakertészethez, méhészethez, mezei gazdasághoz; több évi gyakorlata van. Igényei nem nagyok. Szíves megkereséseket kér a javadalmasítás megjelölésével okt. 1—nov 15-ig következő címre: Tóth János közs. faisk. kezelőnek, Farkasinczki József részére, Endrőd. (15)

Állást keres egy 24 éves, nőtlen egyén, aki jelenleg mint községi kertész van alkalmazva. Érti a szőlőoltványok nagyban való készítését, a borkezelést, a faiskola-kezelést, konyha- és dízkertészetet. Mostani állásában még nem mondott fel. Nagyobb uradalmakban és községekben óhajtana alkalmaztatást, s fiú-iskolában a kertészetet is tanítaná gyakorlatilag. Címét közli a szerkesztőség válaszbélyeg ellenében »99. sz.« jel alatt. (16)

Állást keres bármikori belépésre egy 33 éves, nős, kiscsaládu főkertész, 17 évi gyakorlattal, I. oszt. bizonyítványokkal; a kertészet összes ágaiban, u. m. a faiskolában, szőlészetenben (ideértve a szőlőoltványok előhajtását), dísz-, konyha- és virágkertészetben, gyümölcsészetenben és a korai növények hajtásában kellőleg jártas, miről nemcsak bizonyítványai, de több elismerő levelei is vannak. Szíves ajánlatokat »B. S.« jelzéssel a szerkesztőség útján kér a továbbításhoz szükséges levéljeggyel. (17)

Szőlőkezelőnek, vagy sik területre **gazdasági gyakornoknak** ajánlkozik egy 32 éves, nős, családtalan, r. kath. egyén, kiszolgált katona, akinek több évi gyakorlata van s magyarul és románul beszél. Címe: **Nagy Lajos** kertész-vincellér, Folya, Temesmegye. (18)

FARAGÓ BÉLA

CSÁSZARI ÉS KIRÁLYI UDVARI SZÁLLÍTÓ
ZALA-EGERSZEGEN.

Magyar magpergető-gyár.
Erdei csemetekertek.
Diszfenyő-kertészet.
Tömeges csemetetermelés.
Eddig husz elsőrangú éremmel
és diszoklevéllel kitüntetve.

GYÜMÖLCS-VADONCZOK

Az idei rendkívüli nagy készleteimre bátorkodom tetszős figyelmét különösen felhívni. Csemetéim valóban szépen fejlődött, erőteljes, jó gyökérzetű példányok, melyek bizonyára t. vevőim meglepődésére szolgálnak. Az elmúlt évad szállítmányairól is sok száz elismerő-levél érkezett. 1-2 évesek, részben átiskolázottak.

Paradicsomi alma, kordon és törpe fák alanyára.....
Doucín-alma, törpék, gulák- és kordonokra.....
Vadalma, kitűnő minőség.....
Vadkörte, kitűnő minőség.....
Mirabolána-szilva a magas- és törpetörzsű szilva- és barack-fajok alanya.....
Vadbarack, valódi.....
Cseresznye, magastörzsű cseresznye- és meggy-alany.....
Sajmeggy, közepmagas, cseresznye- és meggy-alany.....
Keserű mandula, szép, erőteljes.....
Birs dugvány vagy sarj törpe körték alanyának.....

I. minőség		II. minőség		III. minőség	
100 db	1000 db	100 db	1000 db	100 db	1000 db
K	f	K	f	K	f
7	60	6	50	—	—
8	65	—	—	—	—
5	35	4	25	3	16
5	35	4	25	3	16
5	40	4	30	—	—
4	30	4	25	3	20
5	40	4	30	—	—
5	40	4	30	—	—
5	40	4	30	—	—
6	50	5	40	—	—

Lombfa-csemeték.

	1 éves 2 éves		1 éves 2 éves	
	ára 100 db	ára 1000 db	ára 100 db	ára 1000 db
	korona		korona	
Kocsányos tölgy , a leggyorsabban növő tölgyfaj, szereti a mély talajt.....	1.50	2.50	8.—	12.—
Kocsánytalan tölgy , domhos helyekre való.....	1.50	2.50	8.—	12.—
Amerikai tölgy , Amerikából származik; a talaj iránti igénytelensége és gyors növése teszi értékessé.....	—	3.—	—	20.—
Bükk , erdészeti jelentősége általánosan ismert.....	2.—	—	12.—	—
Magas kóris , szereti a laza, nedves, áradásoknak kitett, alacsonyfekvésű helyeket.....	1.50	2.50	8.—	12.—
Amerikai kóris , a fagyoknak jobban ellentáll.....	1.50	2.50	12.—	16.—
Mezei szilfa , szereti a laza, homoktalajt, fája szerszám- és tűzfának kitűnő.....	1.80	—	10.—	—
Hegyi szilfa , inkább hegysekben fordul elő.....	1.80	—	10.—	—
Akácza , a legfontosabb erdei fánk közé sorolhatjuk, futóhomokon is jól megél.....	1.50	2.50	8.—	12.—

A többi fajokról kívánatra árjegyzék!

Élő sövénycsemeték.

	1 éves 2 éves		1 éves 2 éves	
	ára 100 db	ára 1000 db	ára 100 db	ára 1000 db
	korona		korona	
Akácza , általánosan elismert jelentőségén kívül, kerítéseknek is jól használható.....	1.50	2.—	8.—	12.—
Gledicsia , hazánkban igen kiterjedt mértékben használják, a legjobb és legolcsóbb.....	2.—	2.50	12.—	15.—
Maklura vagy Oságok narancsa, teljesen áthatatlan sövényeket képez, hosszú, szurós tüskéi vannak.....	I. o. 2.50	II. o. 2.—	I. o. 16.—	II. o. 14.—

Nagyon erős 2 éves átiskolázott akácza, Gledicsia, Maklura 1000 drb. 20 K.

FAJBURGONYA 50-féle legújabb és legértékesebb féleségben. Részletes árjegyzék kívánatra megküldetik.

Tülevelű csemeték.

	1 éves 2 éves 3 éves 4 éves			
	ára 1000	ára 1000	ára 1000	ára 1000
	darabonkint korona			
Erdei fenyő , a talajban keveset válogat, jó épületi fát és fűrészes anyagot ad.....	3.50	6.50	8.50	—
Fekete fenyő , díszlik mészhegységek déli lejtőin, de más közetből származó talajon is jól tenyészik, nagy meleget és szárazságot bír el.....	3.50	6.50	3.50	—
Vörös fenyő , szereti az elegendően mély mésztalajt, a fája sokkal tartósabb a többi fenyőnél.....	8.—	12.—	15.—	—
Jegenye-fenyő , legjobban díszlik mély és üde talajon.....	3.50	10.—	18.—	25.—
Luczfenyő , a talajban nem válogat, csak a nagyon kötött, vagy száraz és posványos talajt kerüli. Gyorsan növő fanem.....	3.50	6.—	8.—	12.—
		5 éves	6 éves	
		14.—	16.—	

Gyümölcsmagvak.

Csakis az őszi vetés vezet feltétlen eredményre.

	100 kilo	1 kilo
	K	K
Keserű mandola	60.—	—80
Kajszinbarack	60.—	—80
Birsmag	—	7.—
Közönséges gesztenye	30.—	40.—
Dió , levegőn szárított, csiraképes.....	80.—	1.—
Fehér szeder , kitűnő minőség.....	300.—	3.50
Fekete szeder , kitűnő minőség.....	300.—	3.50
Oszibarack	60.—	—80
Cseresznye , édes.....	40.—	—60
Vadcsesznye	120.—	1.50
Közönséges vadmeggy	60.—	—70
Szilva St. Julien	90.—	1.40
Besztercei szilva	30.—	—40
Sajmeggy , elsőrangú minőség.....	180.—	2.—
Mirabolán-szilva	100.—	1.30
Madárcseresznye , (valódi).....	—	3.50
Kökény	80.—	1.—
Körtemag , kitűnő minőség.....	400.—	4.40
Almamag , (szavatolt idejű jó esiraképes mag).....	240.—	2.60
Berkenye	80.—	1.—
Vadbarack	60.—	—80
Mogyoró	60.—	—80
Ugyanaz , dalmát, nagyszemű.....	200.—	3.—